

Adviesrapport
Jaarrekening 2018
&
Begroting 2020
Gemeenschappelijke Regeling
Milieusamenwerking
Afvalverwerking Regio Nijmegen
MARN

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Hans Kregting
Stella van Hees
drs. Debby Persoon
April 2019

Inhoudsopgave

.....in één oogopslag.....	3
Inleiding	4
1. Advies	5
1.1 Advies bij de Jaarrekening.....	5
1.2 Advies bij de Begroting Begrotingswijziging 2019	5
1.3 Advies bij de Begroting 2020	5
2. Algemeen	6
3. Jaarrekening	8
3.1 algemeen.....	8
3.2 Controleverklaring accountant	8
3.3 Fiscaliteiten.....	8
3.4 Resultaatanalyse	9
3.5 Balanstoeelichting	9
3.6 Voorstel bestemming resultaat	9
4. Gewijzigde begroting 2019	10
5. Begroting 2020.....	10
5.1 Begrotingsanalyse.....	10
5.2 Meerjarenbegroting.....	10
6. Weerstandsvermogen.....	11
6.1 Algemene reserve	11
6.2 bestemmingsreserves	11
6.3 Risico's	11

.....in één oogopslag

JAARREKENING

Goedkeurende accountantsverklaring
 Rekeningresultaat: € 134.379
 Uitkering reserve: € 409.953
 Totaal: € 544.332
 Winstbestemming:
 Geheel uitkeren aan gemeenten
 in twee delen, in juli en oktober 2019

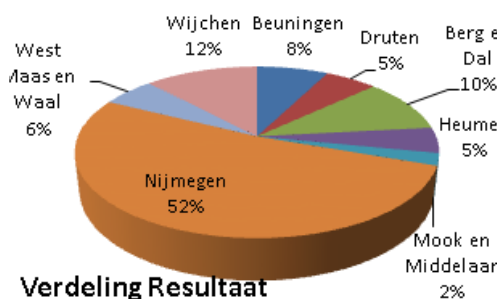
VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve: € 0
 Norm Algemene reserve: € 0
 Bestemmingsreserves: €10.148.661

BEGROTING

- 2019 sluitend met een saldo van € 142.474
 - 2020 sluitend met een saldo van € 125.522

-Voldoet aan de BRN

ADVIES

- In te stemmen met de jaarrekening 2018 en het winstbestemmingsvoorstel
- In te stemmen met de begrotingswijziging van 2019
- In te stemmen met de begroting 2020
- De meerjarenraming voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN uitkering reserve en exploitatieresultaat

Gemeente	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Beuningen	€ 40.821	€ 42.888	€ 42.658
Druten	€ 30.041	€ 31.271	€ 31.103
Berg en Dal	€ 55.859	€ 57.637	€ 57.329
Heumen	€ 26.457	€ 27.322	€ 27.176
Mook en Middelaar	€ 12.483	€ 12.990	€ 12.921
Nijmegen	€ 282.584	€ 294.252	€ 292.679
West Maas en Waal	€ 30.418	€ 31.583	€ 31.414
Wijchen	€ 65.669	€ 67.994	€ 67.630
Totaal	€ 544.332	€ 565.937	€ 562.911

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling jaarstukken 2018, begrotingswijziging 2019, begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 van de GR MARN.

Hierbij is een advies geformuleerd ten behoeve van de zienswijze die gevraagd wordt van de deelnemende gemeenten bij de gewijzigde begroting 2019, de begroting 2020 en een advies bij de vaststelling jaarrekening 2018 en winstbestemming 2018.

Op 15 april 2019 hebben wij onze bevindingen besproken met de heren Van Delft en Engels van de DAR.

Tijdschema zienswijze

De rekening 2018 en de begroting 2020 is aan de deelnemende gemeenten aangeboden op 17 april 2019. Volgens de BRN planning geeft de adviesfunctie een advies aan deelnemende gemeenten, uiterlijk 26 april 2019 en zullen gemeenten uiterlijk 19 juni 2019 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarrekening is gepland op 20 juni 2019 door het AB.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). De Adviesfunctie beoordeelt de jaarstukken en begroting en brengt hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), vastgesteld door de gemeenten in de Regio Nijmegen. Hieraan wordt getoetst. In de BRN 2019 is een nieuwe indexeringsystematiek vastgesteld. Kort gezegd is de index op de gemeentelijke bijdragen voor 2020 bepaald op 3,6%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringsystematiek wordt verwezen naar de BRN 2020. De bijzonderheden die gelden voor de GR MARN worden verder in dit rapport toegelicht.

De beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaat de Adviesfunctie uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richt de Adviesfunctie zich op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij worden de bevindingen in het accountantsverslag meegenomen.

Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van de Adviesfunctie.

De beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN normen en richt zich vooral op het jaar 2020. De meerjarenraming wordt met name gebruikt als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.

Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van de Adviesfunctie.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting worden de risico's en de risicobeheersing in ogenschouw genomen en wordt de vermogenspositie en met name het verloop van de algemene reserve, beoordeeld.

1. Advies

1.1 Advies bij de Jaarrekening

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om:

1. In te stemmen met het Jaarverslag en Jaarrekening 2018 van de GR MARN.
2. In te stemmen met het winstbestemmingsvoorstel, het voordelig exploitatieresultaat van € 134.379 uit te keren aan gemeenten
3. In te stemmen met het betalingsvoorstel om het exploitatieresultaat van € 134.379 en de uitkering uit de reserve (€ 409.953) tezamen € 544.332 in twee delen uit te betalen (juli en oktober)

1.2 Advies bij de Begrotingswijziging 2019

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om

- 1 in te stemmen met de begrotingswijziging 2019.
- 2 De reserve projectkosten van € 18.416 in te zetten voor advieskosten in 2019.

1.3 Advies bij de Begroting 2020

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om:

- 1 In te stemmen met de begroting 2020.
- 2 De meerjarenraming voor kennisgeving aan te nemen.

2. Algemeen

Gronden

De GR MARN heeft geen gronden meer in eigendom. Alle daarmee verband houdende rechten met ARN B.V. (huur en pacht) zijn daarmee vervallen.

Lening aan ARN B.V.

Met ARN B.V. loopt sinds 2017 leenovereenkomst, waarbij ARN B.V. over een periode van 20 jaar € 11,5 miljoen aflost en een marktconforme rente betaalt waarbij inbegrepen een risico-opslag op de rente. Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN B.V. aan GR MARN zekerheid verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop.

Geldlening € 2 miljoen

De GR MARN heeft sinds 1 juli 2017 een aflosbare lening (20 jaar) van € 2 miljoen bij BNG afgesloten tegen een rentepercentage van 1,33 %. Deze lening dient ter financiering van de deelneming in ARN B.V. De aflossing van deze lening zal op termijn tot problemen gaan leiden. Er zal een financiering voor de waarde van de aandelen moeten blijven. Aangezien de gehele reserve van de GR MARN bestemd is om uit te keren zal dit via vreemd vermogen (lening) gefinancierd moeten worden. De GR MARN onderkent dit probleem en zal hier aandacht aan schenken.

Netwerkondersteuning

De GR MARN biedt geen netwerkorganisatie meer. In 2018 is geen sprake meer geweest van het toedelen van projectenbudget aan de deelnemende gemeenten. De GR MARN richt zich nu op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. In dat kader is ook gekeken naar de ondersteuning van de GR MARN. Deze was de laatste jaren beperkt tot een minimale formatie (secretaris 0,3 fte). Daarnaast was de kennis van klimaat en afval in de netwerkorganisatie niet meer bij de GR MARN aanwezig. Gelet op de constatering dat de beperkte formatie risico's met zich brengt en gelet op de taak van de GR MARN heeft het Algemeen Bestuur besloten om de DAR te verzoeken de ondersteuning van de GR MARN op zich te nemen. DAR heeft hierop positief gereageerd en heeft het Algemeen Bestuur besloten in te stemmen met een ondersteuning van de GR MARN door DAR. Sinds 1-1-2018 neemt DAR de ondersteuning geheel voor haar rekening.

Verantwoording Vrijval bestemmingsreserve in rekening en begroting

In 2017 heeft de verkoop van gronden plaatsgevonden en is de opbrengst van deze gronden in de jaarrekening verantwoord. Besloten is om deze winst te storten in een bestemmingsreserve uit te keren aan gemeenten. Door de regionale adviesfunctie is geadviseerd om deze reserve volgens een vast schema in de exploitatie vrij te laten vallen en vervolgens het voordelig saldo (=vrijval uit reserve plus resultaat uit gewone bedrijfsvoering) aan gemeenten uit te keren. Dit heeft de MARN ook zo in de begroting 2018 en volgende jaren verwerkt.

Tijdens de controle van de jaarrekening 2018 heeft de accountant opgemerkt dat dit naar zijn mening geen juiste wijze van verantwoorden is. Naar zijn mening moeten de uitkeringen aan de gemeenten uit de bestemmingsreserve via de balans afgewikkeld worden en niet via de resultatenrekening. Hier zijn we het verslaggevingstechnisch (regelgeving BBV) niet met elkaar eens. Onder aan de streep maakt het voor de deelnemende gemeenten niets. Gemeenten krijgen jaarlijks een uitkering uit de reserve en ontvangen (of betalen) het resultaat uit gewone bedrijfsvoering.

Teneinde een jaarlijks terugkerende discussie te voorkomen, adviseren wij om pragmatische redenen de wijze van de accountant in de jaarrekening te volgen. Dat geldt dan ook voor de begroting 2019 en volgende jaren. Hier wordt de vrijval uit de reserve dan niet meer in de exploitatiebegroting opgenomen. Deze wijziging is naar aanleiding van deze gedachtewisseling in de begroting aangepast.

3. Jaarrekening

3.1 algemeen

In algemene zin verwijzen wij hier naar de inhoud van het jaarverslag waarin de ontwikkelingen duidelijk uiteen zijn gezet. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in dit rapport opgenomen onder hoofdstuk 2 Algemeen.

Er resteert een bestemmingsreserve uit projectgelden ter grootte van € 18.416. Deze zal in 2019 ingezet worden bij de advieskosten.

Opgevallen is dat er geen dividenduitkering van de ARN is ontvangen. De cijfers 2018 waren op moment van opmaken jaarrekening van de GR MARN nog niet bekend. Over 2017 is wel een winst van € 947k gemaakt door de ARN B.V., maar in de aandeelhoudersvergadering is besloten om geen dividend uit te keren. De Algemene Vergadering van aandeelhouders moet zich nog uitspreken over het jaar 2018. Mocht hieruit een dividenduitkering volgen dan wordt aan het AB van de GR MARN geadviseerd om deze direct uit te keren in 2019.

3.2 Controleverklaring accountant

De GR MARN heeft over 2018 een goedkeurende accountantsverklaring gekregen inzake getrouwheid en financiële rechtmatigheid. In het accountantsrapport wordt ook een heldere uiteenzetting gegeven over de specifieke aandachtspunten bij de jaarrekeningcontrole. De rekening voldoet aan de wettelijke eisen (o.a. Wet fido, het BBV en de WNT).

3.3 Fiscaliteiten

Na verkoop van de grond heeft de GR MARN geen ondernemersactiviteiten meer voor de omzetbelasting. Ten aanzien van de VPB is gesteld dat de verkoop van gronden als vermogensbeheer beschouwd wordt en de overige activiteiten als niet VPB- plichtig zijn. Definitief uitsluitel van de belastingdienst hierover is per brief aan de GR MARN gecommuniceerd op 6 maart 2019.

3.4 Resultaatanalyse

Het resultaat over 2018 is € 134.379 tegen een begroot resultaat van € 508.734.

De afwijking wordt vooral veroorzaakt doordat de vrijval bestemmingsreserve van € 409.953 niet als baat is meegenomen in resultatenrekening.

Er is een verschil in geraamde en werkelijke lasten bij de kosten overige goederen en diensten. De kosten onder de post (juridische) adviezen 2018 zijn lager dan begroot, omdat er minder activiteiten hebben plaats gevonden.

3.5 Balanstoelichting

De deelneming in de ARN B.V. is op de balans opgenomen voor de verkrijgingsprijs van € 1.701.675. Het Eigen Vermogen bij ARN B.V. bedraagt per 31 december 2017 € 18.540.144. De cijfers over het jaar 2018 zijn nog niet bekend. Deze zullen bij de behandeling van de rekening van ARN B.V. tijdens de algemene vergadering van Aandeelhouders ARN B.V. medio mei 2019 bekend zijn.

Aangezien de GR MARN 37,5% van de aandelen bezit, bedraagt het aandeel van de GR MARN in het vermogen van de ARN BV 37,5%, hetgeen neerkomt op € 6,95 miljoen. Voor de GR MARN betekent dit een stille reserve van € 5,25 miljoen, zijnde de overwaarde van de kapitaalinbreng. Dit is gelijk aan 6,95 miljoen minus het bedrag van 1,7 miljoen voor de aandelen.

3.6 Voorstel bestemming resultaat

De aanbiedingsbrief van de GR MARN geeft de winstbestemming duidelijk weer. Qua besluitvorming is in dit advies het te nemen besluit in beknopte vorm en logische volgorde opgenomen.

In de aanbiedingsbrief is ook de verdeling naar deelnemende gemeenten opgenomen. Om nader inzicht te krijgen in de cijfers is als bijlage bij dit rapport zowel een schema opgenomen met de vrijval bestemmingsreserve als de ontvangsten vanuit de ARN.

4. Gewijzigde begroting 2019

De begroting 2019 is op enkele onderdelen gewijzigd. Genoemd wordt de vrijval uit de reserve voor uitkering gemeenten.

De begrotingswijziging betreft een bedrag van € 25.000,-- toe te voegen aan overige goederen en diensten ten behoeve van adviezen over de positie van de GR MARN binnen de energietransitie.

Opgemerkt wordt nog dat de GR MARN gehouden is aan het BBV.

Voor gemeenten geldt dat zij de ontvangst van de GR MARN op taakveld 73 kan verantwoorden.

5. Begroting 2020

5.1 Begrotingsanalyse

Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2019 zijn de bestuurslasten iets gestegen en stijgt de uitkering bestemmingsreserve. Bij vrijwel gelijk gebleven begrote lasten daalt daarmee het begrote gerealiseerde resultaat.

De uitkering aan de deelnemende gemeenten is in de aanbiedingsbrief vermeld.

De GR MARN heeft aflosbare lening (20 jaar) van € 2 miljoen sinds 1 juli 2017 bij BNG tegen een rentepercentage van 1,33 %. Deze lening dient ter financiering van de deelneming in ARN B.V. Aflossing van de lening zal op termijn tot problemen gaan leiden, omdat de jaarlijkse rentebaten uit hoofde van de lening met ARN B.V. ieder jaar afnemen (annuïteiten). Dit zal in de toekomstige jaren een financieel effect hebben op de jaarresultaten van de GR MARN. Naarmate het verstrijken van de looptijd zal het (nadelig) financieel effect hoger worden.

Er zal een financiering voor de waarde van de aandelen moeten blijven. Aangezien de gehele reserve van de GR MARN bestemd is om uit te keren zal dit via vreemd vermogen (lening) gefinancierd moeten worden. De GR MARN onderkent dit probleem en zal hier aandacht aan schenken.

5.2 Meerjarenbegroting

Door de aflossing op de lening van € 2 miljoen, gaat er op een gegeven moment een liquiditeitsprobleem ontstaan. Evenals in 2018 wordt geadviseerd om naast de begroting naar lasten en baten ook een kasstromenoverzicht op te nemen in meerjarig perspectief, waardoor het probleem inzichtelijk wordt. Tevens de grondverkoop heeft effecten op de baten. De met deze verkoop samenhangende geldlening aan de ARN levert rentebaten op, maar deze lopen wel af naarmate de lening afgelost wordt. In het verleden waren de huurbaten structureel op hetzelfde niveau. Op termijn zal dit bateneffect nadeliger worden en hiermee ook de dekking van de exploitatiekosten van de GR MARN. Ook de accountant heeft hierop gewezen.

6. Weerstandsvermogen

6.1 Algemene reserve

De Algemene reserve is opgeheven aan de hand van de in 2014 besproken notitie weerstandsvermogen. Er wordt nu alleen nog een post onvoorzien van € 10.000 in de exploitatie aangehouden.

Het rekeningresultaat wordt uitgekeerd aan deelnemers.

6.2 Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve bestaat sinds eind 2018 alleen nog uit de reserve aan gemeenten uit te keren rekeningresultaten.

6.3 Risico's

Sinds de overdracht van grond en afkoop van rechten, in 2017, kan gesteld worden dat de risico's voor de GR MARN verder zijn gereduceerd. De GR MARN bezit immers geen gronden meer en kan dus niet meer aangesproken worden op toekomstige verantwoordelijkheden voor oplevering van schone gronden. Op termijn bestaat het risico dat de GR MARN het nadelig effect van het ontbreken van structurele baten uit eigen middelen niet kan dragen.

BIJLAGE

	lening aan ARN B.V.		Bestemmingsreserve		
	Rente	Aflossing	Restant aan einde jaar	Uit te keren aan deelnemers*	restant eind van het jaar
begin 2017			11.500.000		10.955.463
2017	344.524	424.076	11.075.924	396.849	10.558.614
2018	331.441	437.180	10.638.744	409.953	10.148.661
2019	317.911	450.690	10.188.054	423.463	9.725.198
2020	303.984	464.616	9.723.438	437.389	9.287.808
2021	289.627	478.973	9.244.465	451.746	8.836.062
2022	274.828	493.772	8.750.693	466.545	8.369.517
2023	259.570	509.030	8.241.663	481.803	7.887.714
2024	243.841	524.759	7.716.904	497.532	7.390.182
2025	227.626	540.974	7.175.930	513.747	6.876.435
2026	210.908	557.692	6.618.238	530.465	6.345.970
2027	193.676	574.924	6.043.314	547.697	5.798.272
2028	175.912	592.688	5.450.626	565.461	5.232.811
2029	157.597	611.003	4.839.623	583.776	4.649.035
2030	138.718	629.882	4.209.741	602.655	4.046.380
2031	119.253	649.347	3.560.394	622.120	3.424.260
2032	99.190	669.410	2.890.984	642.183	2.782.077
2033	78.505	690.095	2.200.889	662.868	2.119.208
2034	57.179	711.421	1.489.468	684.194	1.435.014
2035	35.200	733.400	756.068	706.173	728.841
2036	12.532	756.068	0	728.841	0
TOTAAL		11.500.000	0	10.955.460	0

*Toelichting: uit te keren bedragen aan deelnemende gemeenten is bedrag van de aflossing minus 1/20 deel van de afboeking grondwaarde (544.537/20=27.227)